

מסורת הש"ס

סוכה פרק ראשון סוכה

עין משפט
גזירה

(ב) אהלם פי' מ"ז [גדה
א.ו.] (ג) ו'ל' דתקון.
(ד) כלה ל: שנת כב. מה.
(ה) ופסחא פי' א' ירד.
(ו) ופסחא פי' א' ענינ.
(ז) ופסחא פי' עס זמריה.
(ח) ענין ע"ד ע"ד דף
(ט) ו' ע"ד ע"ד דף
(י) ו' ע"ד ע"ד דף.

הגהות הב"ח

(ב) פי' ד"ה הכי דמי
ד"ה שפיתין ד"ה מחמתה
כשרה ד"ה:

מוסף רש"י

טפח על טפח ברוב
טפח. אבל קטן טפח
טפח חודק וטפח רוח
ורוח חלו טפח, מביא
את הטומאה. אם היה
מן המה נלד זה וכל
נלד זה הוה טפח על
מחמת אהל המה [גדה ו.ב.].
והוצי' בפני הטומאה.
אם עומדה חתמי וכל
על גבי הכלי טפח, ולפי
קטע על רוס טפח דאי הוה
חלו דמי טפח מחמת
הוא טומאה רלויה ונגדו
למעלה עד לרקיע ומה
מחמתיה הכשר והענין
[חולין קפ.ו.] וענין אחר
טומאה נמי לא מיתי
דלא אהל הוא. [גדה
טפח. סיככה כהלכתה.
לפיכך ונבנה מה.
ועברה. יפה וביצה
ו.ב. בקומתו. שפלה
מיריעות של נעטם שקרון
אונירין. ונבנה ב.ב.
ובסדרין המצויירין
לנעט על טפח וביצה
ו.ב. אפרסקין. מיריעין
לנעט. ונבנה מה.]

רבינו הגנאל

כיון ששטח העליונה
כשרה והחתונה פסולה.
אמר ר' זכנה יאה בין
סוכה לסוכה, כמה יאה
חלה בין סכך לסכך
והיה החתונה פסולה.
אמר ר' הונא טפח,
שכן מצונו באהלי טומאה
טפח. רב חסדא אמר
ד' טפחים, שלא מצונו
מקום פחות מ' טפחים.
ושמואל אמר עשרה
טפחים, כהכשרה, כלומר
אין החתונה פסולה עד
שיהיה בעליונה הכשר
סוכה. ודייקין מדברי ר'
יהודה דמי [אם] אין
דירין בעליונה החתונה
כשרה, ואיקמא בשאינה
ראויה לדירה, מכלל
דתנא קמא סבר אר"ם
שאין העליונה ראויה
לדירה כשרה, קשיא
לרובא. ושינוי אין
[ראויה] לדירה מוחלת,
אבל ראויה לדירה על

(ב) כי דימי כגון שפסחא פסולה למה מרובה ומעליונה המסה
מרובה מלמה וקיימי תרוייהו כפוך כ' עליונה כשרה ופסחא
פסולה כי דימי כגון דתרוייהו ללפן מרובה מחמתן וקיימא עליונה
כפוך כ' פשיטא חתונה כשרה ועליונה פסולה אינטיכא ליה מ"ד

היכי דימי כגון שהתחונה צלתה מרובה
מחמתה ועליונה חתונה מרובה מצלתה
וקיימי תרוייהו בתוך עשרים ופעמים
שהעליונה כשרה ותחתונה פסולה ה"ד כגון
דתרוייהו צלתן מרובה מחמתן וקיימא
עליונה בתוך עשרים פשיטא תחתונה כשרה
ועליונה פסולה אינטיכא ליה מ"ד ניגור
דילמא מצטרף סכך פסול בהדי סכך כשר
קמ"ל כמה יאה בין סוכה לסוכה ותהא
תחתונה פסולה אמר רב הונא טפח שכן
מצונו באהלי טומאה טפח (ד' רתניא) *טפח
על טפח ברוב טפח מביא את הטומאה
והוצי' בפני הטומאה אבל פחות מרוב
טפח לא מביא ולא הוצי' ורב חסדא ורבה
בר רב הונא אמרי ארבעה שלא מצונו מקום
[חשוב] פחות מארבעה ושמאל אבר
יעשרה מאי טעמא דשמאל כהכשרה כבר
פסולה מה הכשרה בעשרה אף פסולה
בעשרה תנן רבי יהודה אומר אם אין דירין
בעליונה תחתונה כשרה מאי אין דירין
אילימא דירין ממש אמו דירין קא גרמי
אלא לאו מאי אין דירין כל שאינה ראויה

לדירה והיכי דימי דלא גבוה עשרה מכלל דתנא קמא סבר אר"ם
ראויה לדירה פסולה כי אחא רב דימי אמר אמרי במערבא יאה אין תחתונה
יכולה לקבל כרים וכסתות של עליונה תחתונה כשרה מכלל דתנא קמא
סבר אר"ם שאינה ראויה לקבל פסולה איכא בנייהו דכילה לקבל על
די הרחק: ברתנ' יפירם עליה סדין מפני החמה או תחתיה מפני הגשם
או שפירם ע"ג הקינוף פסולה אבל פורם הוא על גבי נקליטי המטה:
גב' אמר רב חסדא הלא שנו אלא מפני הגשם אבל לנאותה כשרה פשיטא
מפני הגשם תנן מ"ד הוא הרין דאפילו לנאותה והאי דקתני מפני הגשם
אורחא דמילתא קתני קמ"ל לימא מסייע ליה ל' סיככה כהלכתה ועיטרה
בקרמין ובסדינין המצויירין ותלה בה אגוזין שקדים אפרסקין ורמונים ופריכלי
ענבים ועמרות של שבולין יינות שמנים וסלתות אסור להסתפק מהן
עד

הלכה למשה מסיני הוא אבל פחות מטפח לא מביא ולא חוצץ לא חתונה פסולה
מחמת רלוש אחד וכלת מחת רלוש שני והוא קורה ארוכה טפח ורואיה טפח ורואיה טפח
ממנו ולקרקע ולא חוצץ אם יש כלי על גבה כנגד הטומאה אפילו עד לרקיע טמא דטומאה רלויה שאין לה אהל טפח נוקעת ועולה:
שלא מצונו מקום חשוב. להיות רשות לעצמו לא כרמליה ולא ר"ה פחות מלכרעה כדלמך ביציאות השבת (דף ג.) והכא נמי לאו רשות
לעצמו היא לאקרוי סוכה חתם סוכה: כהכשרה כן פסולה. משום שמי סוכות פסלה קרא ובי ליה זה בעליונה הכשר סוכה לאו סוכה
היא ולא פסלה: אי נימא דירין ממש. שאין זה הדם: אטו דירין גרמי. מכל מקום סוכה חתם סוכה היא: אלא לאו שאינה ראויה
לדירה והיכי דימי דלא גבוה י' מכלל דס"ק כו'. וקשיא לשמואל מדרבנן: כי אהא רב דימי אמר אמרי במערבא. האי אין רלויה לדירה
דקאמר ר' יהודה לאו בשאין גבוה קאמר דל"כ לת"ק נמי כשרה אלא כשאין גריאה יחוקה לקבל כסתות וכרים של עליונה ולישן תחתונה
כשרה מהאי טעמא דשמאל כהכשרה כן פסולה וכיון דעליונה לא חויה למידר זה שהי אין תחתונה מקבלתה לא פסלה: ופירשין מכלל
דס"ק סבר כו'. סוף סוף שמע מינה דרבנן ליה להו דשמאל הוא והוא הדין לשאינה גבוהה כו': ומשי איכא בנייהו כו'. דרבנן סברי
דעליונה: ברתנ' הנשר. שלא יהו עלין וקיסמין נושרין על שולחנו וסדין דבר המקבל טומאה הוא ופסול לסכך כדלקמן (דף יא.):
או שפירם על גבי קינוף. כלומר או אפילו לא פירסו מפני הגשם אלא לניו על מטהו: על גבי קינוף. הן קוידסין לדי רגלי המטה
וגבוהין ומניח כלונסות מזה לזה על גביהן ופורם עליהן סדין ומרחיק מן הסכך דשחלה לא משום מסכך דבני המקבל טומאה מיפסלה
דהא לאו לכסויה עתה החס: פסולה. משום דאינו יושב בסוכה דאלה מפקסין בנייהו: אבל פורם הוא על גבי נקליטי המטה. שאין
אלה שנים וכן יואצין כדלמך מטה אחד למרשומיה ואחד לרגליה ונתנין כלונסא מזה לזה ופורסין עליו סדין והוא משפיע לנאן ולנאן
ומשום דאין לה גג טפח רחב למעלה לא מיקרי אהל: גב' ל"ש אלא מפני הנשר. דשויה סכך להגין הלכך מפסול משום מקבל טומאה:
אבל לנאותה. אין שם סכך עליה וכשרה. וי"מ טעמא דפסולה משום שני סככים ואי אפשר דל"כ לרב חסדא לא מפסול אלא אם כן
מופלג ד' דהא איכא אמר לעיל ארבעה וימין דמיפלג ד' חו לא מצי למימר אבל לנאותה כשרה דהא איכא פסול לקמן [ע"ג] בניו סוכה
המופלגין ד' מן הסכך משום שני סככים: בקרמין המצויירין. מעשה אורג כגון גדי לנעוין שקרון אונירין: ובסדינים
המצויירין. שחרט כלונסות כגון מעשה רוקס או מעשה אורג שקרון גלישק"ש: יינות שמנים. נומין כנסות של זכוכית לניו:

אמר רב הונא טפח. אר"ג דלקמן פרק הישן (דף כג.): אמריין
ככזו רמי הכא לא שיך:
שלא מצונו מקום פחות מ'.

היינו לענין רשות היחיד וקרמליה
ולענין גובה נמי אשכחן גריש חלוין
(עירובין דף עו.) לימשע כפתח:
פירם עליה סדין בפני החמה.
כמו כשתונת הגאונים
הא דקתני פירם עליה סדין מפני
החמה או מחמתה מפני הגשם פסולה
היכא דחתמה מרובה מלמטה בלא
סדין אבל אם יש ללמטה מרובה
מחמתה כשרה ואין הסדין פסולה
והיינו כמו שפירשתי לעיל דלאו
מלטרף סכך פסול נהדי סכך כשר
כיון דכלל פסול ללמטה מרובה
וכענין זה מפרש"ת מפני החמה
שמינשט את הסכך וממוך קן היה
נעשה חתמה מרובה וכן מחמתה
מפני הגשם ואם היו עלין טשרין היה
ממנו מרובה והסדין מונען מליפול
וכיון שהסדין גורם שעל ידו ללמו
מחמתה פסול אכל לפירוש
הקונטרס קשה דלמה יפסק מפני
שמגין על האדם מפני החמה ומן
הקיסמין מאי שגא מלנאותה ועוד
מלינו לקמן פרק הישן (דף כג.): כו'
יומן כרבי יאלעי כשהגיעה מנה
למרגלותיו עמד ופרס עליו סדין:
עד

רבינו הגנאל (הפסוק)
די הרחק. ודי טפחים
דירה ע"י הרחק הוא.
וכן אהא דאמרי במערבא
כל שאין (העליונה)
(החתונה) יכולה לקבל
כרים וכסתות של עליונה.
כולי שנייה הא והכא
חזיא. האם לדירה והכא
לקבל. על ידי הרחק.
פ"ספ"א פ"ס עליו סדין
מפני החמה או תחתיה
מפני הגשם. דלא יתון
טרפין ורובה נתיין על
הטפחים כדלמך דאמרי
או שפירם על גבי
הקינוף. שהן ד' קינופות
בר קצות המטה פסולה.
אבל פורם הוא על
נקליטי המטה. שהן שנים
באמצע המטה, וקיסמין
בידשולו רב ביבי שנים
ו' יוחנן שכן הוא עשרה
חלל באצילי ידו. כלומר
אם הוא כנסיה סדין
וימערמי שתי זרועותיו,
ושתי ידיו עומדות על
גופו והסדין עליו, נמצא
זרועותיו בולטין ועליון
סדין נקליטי המטה
והסדין עליהם. לסיפק על
גבי נקליטי כשרה כי
כדורעותיו הן חשובין.
פירש גאון קינופות ד'
עירובין עומדין במטה,
ועליון מלמעלה ד'
עמודים ברוחב ופוחין
עליון סדין, וקיסמין
בכבל טרמא. נקליטי,
שני עמודין עומדין,
עירובין כפתח העשור
בפאת המטה שהיא
מסורה. מפני צדדין
אמר רב חסדא זה ששניו
פסולה דווקא מפני הגשם
אבל לנאותה כשרה.
ואתנין לסייעי מהא התיבא,
סיככה כהלכתה ועיטרה
בקרמין ובסדינין המצויירין
ותלה בה אגוזים אפרסקין
וכו'. אסור להסתפק מהן
הלל

לענין רש"י

אוביידין (אוביידין).
ביום קוסטוס
ברומאקא צבעוניות.
גלישק"ש
(גלישק"ש). קישוס
דקוסטוס כולטוס.

רבינו הגנאל

כיון ששטח העליונה
כשרה והחתונה פסולה.
אמר ר' זכנה יאה בין
סוכה לסוכה, כמה יאה
חלה בין סכך לסכך
והיה החתונה פסולה.
אמר ר' הונא טפח,
שכן מצונו באהלי טומאה
טפח. רב חסדא אמר
ד' טפחים, שלא מצונו
מקום פחות מ' טפחים.
ושמואל אמר עשרה
טפחים, כהכשרה, כלומר
אין החתונה פסולה עד
שיהיה בעליונה הכשר
סוכה. ודייקין מדברי ר'
יהודה דמי [אם] אין
דירין בעליונה החתונה
כשרה, ואיקמא בשאינה
ראויה לדירה, מכלל
דתנא קמא סבר אר"ם
שאין העליונה ראויה
לדירה כשרה, קשיא
לרובא. ושינוי אין
[ראויה] לדירה מוחלת,
אבל ראויה לדירה על